

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Drei Vorlesungen in Rom - Cod. Ettenheim-Münster 196

Lugo, Juan

[S.l.], 1632-1633

Sectio III.

[urn:nbn:de:bsz:31-116360](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-116360)

huic e. ratio eorum sicut per intellectum convenit aptitudo ad eam rec:
titudinem, ita in eodratu debetur ei h. debito physico sed debito morali,
habere eam rectitudinem, voluntas e. tenetur h. contrahere illam rationem
eodem nisi per differentiam habentem talem rectitudinem, si h. contrahit
tur per aliam differentiam eam illa ratio eorum ^{causabit} ~~causabit~~ rectitudine quam
illi debetur voluntas, ea quo fiti quomodo cum indifferentia quam
illa ratio eorum h. de bonitatem e. malitiam pot. habere necessitas seu
debitum habentem rectitudinem, e. e. necessitas seu debitum morale, qd
h. repugnat cum indifferentia naturali.

Primo colligitur quid radicandum sit de alijs contentis
qua malitiam moralem explicabant per relationem realem, vel ratios, vel
per denominationem extrinsecam, qd e. in aliquo sensu ad mitti pot.,
relucet ei illigantur de malitia per se, radicali quam diximus
e. positivam, h. e. impermissi denominatione extrinsecas, ostendimus e.
superioribus pot. h. h. actum, qui nunc e. malus moraliter, h. e. malum
abstracta videtur attentione requisita, vel variata aliqua circumstantia h.
abstractiva, quare hec malitia ut aliquid positivum, h. e. h. adaguate in:
trinsecas vel abstractas actui, sed videtur aliquid extrinsecum, qua denomi:
natio extrinsecas merito fit appellari relatio, e. e. deformatio voluntatis
cum regula ratio, deformatio, q. d. relatio e. quidem formalis, nam ter:
minus illis videtur regula ratio semper actu existens quando datur peccatum,
semper e. ad dictamen ratio dictantis illud obvia e. fugiendum, cui iudicio
obstant voluntas, quare h. deformatio semper e. relatio ad terminum actu
existentem, e. per consequens fit e. deformatio. Et enax ^{est} super
h. de denominatione extrinsecam respectu ratio, fit e. illud cum illo
fudato extrinsecas fingit deformatio per modum alius relatio intrin:
secas deformatio in actu, tunc a malitia explicabitur quidem per ver:
pectum ratio, finaliter h. h. constituetur per aliquid ratio, sed per fudatum
ipsum qd e. reale, hec h. adaguate intrinsecas, e. in hoc sensu loquitur P.
Pasque quando malitiam moralem constituit cum respectu ratio, loquitur
e. de respectu ratio fudatim nunc h. h. finaliter, qui in d. loquendi fami:
liaris d. h. quoties loquitur de deformatio extrinsecas, quas semper ex:
plicat per respectum ratio inde surgentis.

SECTIO III.

Respondetur ad argumenta contra doctrinam precedentem.
Cum nra sententia utramq. extremam fore complectatur necesserit, oia,
fore argo qua contra utramq. sunt utroque quatenus contra nram fieri
pot., sed h. factis fiet supposita de d. de d. malitia finaliter
vel

vel fundatim sumpta, arguta e. jma sentia solum probant malitia
foeliter compleri per privationem; atq; arguta vero ead sentia solum pro-
bant ante oem privationem reperiri de in ipsa entitate positiva aliquam
malitiam, qd non n negant, sed appellamus illam n foelom sed fundatim.

Incipiendo ergo a malitia foeli negativa, iungit conveniunt
cum jma sentia e per quam duius compleri foeliter actum in rabe mali
moralis. Obicitur jmo: qd sit reperiri malitia moralis atq; n carentia
restitutionis debita, nam quando aliquis h't odium Dei n semper de tenebat
exercere actum a moris, e quando furatur n tenebatur dare elemosinam,
ad solum n furari e n exercere odium Dei e malitia moralis tunc n e
carentia alieni restitutionis debita.

Aliqui respondent restitutionem tunc debitam, in cuius carentia
malitia consistit, e carentiam odij vel furti, quae e restitudo pcepta per pro-
ceptum n odio habendi vel n furandi, per odium a. vel furtum affectus ca-
rentia illij restitutionis quam h't qui n odit nec furatur. hic bn reversa
consequuntur oio cum ead sentia, nam carentia illij restitutionis negativa
nihil e aliud pter ipsum actum positivum odij vel furti, sicut carentia
tenebrarum e lux e carentia negotis entis e ens. si ergo malitia moralis
e carentia n furandi sequitur e ipsum furtum, qd per suam entitate
positivam e immediata carentia n furandi.

Anter ergo respondetur facily negando bns, nam quoties
h'od peccat peccato furri vel odij v. g. tenebatur eliere actum ponquam
quo foeliter vel virtualiter nollet illud ebu vel illum actum malum,
cum e. n pot habere puram omissionem liberam, ut suppono ex supra-
dictis, necesse e qd h'at actum positivum quo velit vel nolit furtum, quae
hic e nunc propono semel otto idem e prohibere furtum e elipere noti-
tionem furri, vel certe prohibitionem voluntatis furandi, tunc nec e.
negati furri sit e restitudo humana nisi ut soluta foeliter vel virtualiter
per aliquem actum actum, semper ergo datur carentia alieni restitu-
tionis, qd iam h'od tunc debet habere, e n h't. quare licet n teneatur tunc
h'od amare vel dare elemosinam, atq; ideo malitia odij e furri n consistat
in privatione amoris vel elemosinae, tenetur tu h'od nolle aliquomodo
odium vel furtum per aliquem actum positivum, e in carentia tuius notitia-
n debita p' consultere malitia odij vel furri.

Res: licet per impossibile h'od n pot eliere actum contra-
rium ad solum pot eliere odium e illud habere omittit, qd tunc odium
est malum e n est vlla carentia restitutionis debita, cum ^{malis} actus bonus
est tunc positivus. qd suppositum enim implicare contrarietatem e des-
tyrere eorum, nam eod ipso qd n est p'dictus actus contrarius odium n est
liberum, qd in tantum e liberum in quantum voluntas pot habere actum
contrari =

contrarium, ut diximus in superioribus, pro e. libere omittit. Et pro omittit
tore ex aliquo motivo, hoc a. scilicet e. omittit per actum positivum,
reugnat ergo in terminis pot. operari male, quin pot. ee aliqua rectitu-
do debita eius carentia ponatur.

Dues istorum. punam, nullum motuum propriam omittit.
pendum furtum nisi motuum inanis gloriae, tunc volitio furti ad huc
est mala, et si h. haberet carentiam rectitudinis positivam debita, n. e.
pot. tunc fieri ut nisi vel volitio furti vel notitio ex inanis gloria. Et pot.
ee mala moraliter volitio furti absq. carentia rectitudinis debita.
Et casum ee impossibilem, si e. furtum e. culpabile, debet recognosci ei mal-
tia, et per consequens iam potitio voluntas velle negotium furti ex motivo
honesto, subiect ex odio illius malitia, alioquin si malitia furti n. cognoscit
volitio furti n. erit moraliter mala.

Verbis hi. si tunc omittatur furtum ex motivo inanis gloriae
datur carentia rectitudinis debita, et tunc n. datur malitia gravis furti. Et
malitia gravis furti n. substat in carentia illa rectitudinis debita.
Major ite. q. tunc nulla datur carentia positivum, sed quidam actus desiderii
inanis gloriae. Re. distinguendo ma. datur carentia rectitudinis debita
ex peccato fugiendi inane[m] gloriam, scilicet carentia rectitudinis debita ex
peccato iudicant, iudicia e. n. fugis fugere inane[m] gloriam sed fugere furtum,
et hanc quidem affectionem h. ille actus, quare h. aliquam affectionem quam
n. h. volitio furti nolle e. furtum e. factus aliquis, et qua melior est quam
n. ipsa, siquidem e. conformitas cum regula iudicant, hac in affectu iudicant
et cum imperfectio inanis gloriae, ex cuius consortio vitatur bonus actus,
huc ex aliquo capite est bonus secundum quid. Si iudicant iudicant e. est
a fortiori quanto furtum relinqueretur per actum indifferenter si potitio
e. tunc e. ille actus haberet rectitudinem quam pergit iudicant e. ex cuius
carentia e. mala volitio furti, n. tunc e. recte simpliciter q. defectum mo-
tivi recti e. honesti, q. requiritur ad actum honestum simpliciter.

Obijes 2do contra eandem partem: q. requireretur vitia
extrema habere eandem q. malitiam, nam gradus malitiae v. g. e. avaritia,
utraq. caret rectitudine liberalitatis. Et si malitia simpliciter consistit in privatio
rectitudinis debite, cum sit in utraq. privatio eandem rectitudinis, erit
etiam eadem malitia. Ad hoc argu. varia solent dari solutiones, quibus
omnis fallit. Et in vitiis extremis n. ee eandem carentiam rectitudi-
nis, nam per carentiam rectitudinis illiusq. carentiam conformitatis
cum regula ratiis, ut explicat optime S. Thomas q. 73. art. 2. n. a. actus
conformari partem cum ratiis, e. partem n. conformari, ut contingit in
actu avaritiae, conformatur e. cum regula ratiis prohibente simpliciter
supfluet, sed n. conformatur cum alia regula ratiis sequente simpliciter

necessa =

necessarios e honores, sicut e contra prodigalitas conformatus cum
hac 2da regula ratio e n cum illa, imo, quare. neut si tunc regula di-
uerza, ita in actu liberalitatis dantur dua conformitates in actu a-
uaritia in aine 2da, e in actu prodigalitate 2da tunc prima, e per
consequens datur in illis diuerza carentia pfectionis seu conformitatis
debita cum regula rationis.

Dicit conformitas cum precepto negatiua n pt e
fectio positua sed negatiua, sequitur meram negationem furti conformi-
tatur voluntas cum precepto n furandi e carentia illi conformitatis
est negatio negatiua, e per consequens aliquid posituum, quare si mali-
tia est de se furti in carentia conformitatis debita cum regula,
consequens e se conuertat in aliquid posituum. Et negando fit, si
per hoc sit de conformitate radicali, nam licet hoc n possit explicari
nisi per omnem tunc negationem voluntatis furandi, furtiatur tunc in gra
eitate positua talis actus, e hanc conformitatem posituam, precipit
immediate regula ratio que dicitur n furandum.

Sed contra obiebis e n differunt precepta affirmatiua
a negatiuis, nam utraq per nos sequuntur immediate aliquid posituum
consequens, a e falsum, qd preceptum n furandi id e negatiua, qd nihil
posituum precepti non solum prohibet, e contra vero preceptum elemosina
n prohibet sed precipit. Et negando a qualem differant e. preceptum
negatiuum e affirmatiuum, n p utrumq n sequitur immediate actum
posituum, sed p unum intendas furti negationem, alterum vero inten-
dat furti affirmationem, nam preceptum n furandi oritur ex odio furti
e intendit furti remouere furtum, e potius sequit in obz actibz tam
e intentionem ad quam sequatur negatio voluntatis furti preceptum vero elec-
mosina oritur ex amore elemosina e adhuc sequit actum posituum
qui fit voluntas elemosina. utrumq tunc preceptum immediate precipit
voluntatem posituam e n negatiua, qd p aperte qd illud sonant p
sequi immediate voluntati qd e immediate in potestate voluntatis,
negatio. e. n e immediate in potestate voluntatis, sed mediate aliquid actus
ex quo oriatur e negatio, nam, ut supra vidimus, voluntas n exercet immediate
negam libertatem per omissionem, sed per actum posituum e voluntas n
alio modo libere negationem furti nisi quatenus ponit libere actus ad
quorum eitate sequitur negatio tendentia ad furtum e n pt ratiabiliter
ei precipi negatio furti nisi sequendo immediate actus ad quos sequatur
negatio voluntatis furti, n e. pt ei aliquid precipi nisi eo modo quo e in
eius potestate.

Sed contra obiebis 3to. qd actus indifferens caret in conformi-
tate cum regula ratio, e tunc n hō malitiam moralem e malitia dicitur v. g.
n e sola

non est sola carentia conformitatis cum regula rationis. Minor est: quia si
 si caret conformitate cum regula rationis & hinc illam & est bonum moraliter.
 Consequens est falsum, supponimus: e. illum re actum indifferentem & caret
 in conformitate cum regula rationis. Et jmo vel si dari actum indifferentem
 in individuo, vel si datur illum habere conformitatem cum regula rationis, si
 quidem cum regula consulente, ad eam regula permittente, quia lex licet hinc con-
 sulat, permittit tamen illum actum & carentia conformitatis cum hac regula
 constituit malitiam moralem. ad probationem negamus eam regulam,
 si sufficit e. ad bonitatem moralem conformitas cum regula permittente,
 sed requiritur conformitas factus cum regula positive consulente vel pra-
 cipientis aliquem actum. Ita et dicitur: licet si actum indifferentem si
 careat rebus alicuius debita, quia si datur debitum vitandi illum actum, quamvis
 etiam careat conformitate cum regula hinc est malum, quia si caret conformitate
 debita in cuius sola carentia consistit malitia moralis.

Quarto obicitur quod malitia moralis formalis debet esse libera
 factus, sed prius rebus debita seu conformitatis debita hinc est libera for-
 maliter seu solum denominatione in eadem, nam libertas voluntatis primo et
 immutate exercetur in productione exitus seu voluntatis ipsius actus, ex qua
 postea necessario resultat privatio seu carentia rebus debita, quare carentia
 illa comparatur ad actum positivum sicut actus externus ad internam ad
 quam necessitate consequitur & neutrum malitia factus rebus in actu interno,
 denominatione vero in externo qui solum est liber & malum in eadem, ita malitia
 moralis debet factus consistere in actu positivo a quo transit ad privationem
 consequentem, quia solum erit male denominatione in eadem, neutrum est
 libera in eadem.

Hoc sane fundum videtur ad malum aliquam malitiam rege-
 rari prius in exitate positiva voluntatis quae est privatio subsequens,
 itaque malitiam esse magis immedate liberam, quam malitiam prius,
 itaque a malitiam appellamus radicalem vel fundamentalem hinc factam. Et quod
 a hoc potest esse quod de nota videtur a. nomen malitia factus malum apphi-
 cari malitia privationis, quia malum factus ut malum dicit defectum boni-
 tatis, neutrum unum factus ut unum dicit negationem pluralitatis & ab
 illa factus denominatione actus factus malum a qua factus denominatione
 carens bonitate vel rebus debita, sed carens factus denominatione ab ipsa
 carentia seu privatione & carentia seu privatione factus actus mali sumpti in
 rebus mali factus. ex quo potest exemplum de actu externo hinc est simile
 in obitu, fatemur quidem privationem rebus debita convenire cum actione
 externa in hoc quod utraque hinc libertatem solum in eadem differunt hinc
 actus externa hinc est prima factus denominatione malum factus rebus
 bonitate sicut carentia rebus debita quae deo dicitur malitia factus,
 quare

liberam, qd dicitur mala carentia retributionis etiam p[ro]inde ad a liber-
 tate sicut tunc n[on] imputetur ad culpam nec sit proprie loquendo p[ro]p[ri]e re-
 tributionis debite loquendo de debito p[ro]ximo. It[em] e[st] carentia illa retribu-
 tionis considerari vel secundum se vel p[ro]inde a debito, et tunc convenit
 magis cum actu externo, nam per se n[on] e[st] mala nisi quasi obiective, ex
 trinsece vero e[st] accidentaliter denominatur libera a libertate qua e[st] in actu
 positivo, sicut actus externus denominatur accidentaliter liber ab actu
 libero interno. It[em] eadem carentia retributionis considerari ut p[ro]p[ri]e
 ut retributionis debite, hoc e[st] ut intendens debitum e[st] attentionem p[ro]den-
 tem, et tunc convenit quidem adhuc cum actu externo in hoc qd n[on] sit liberus
 & immediate sed solum mediate, differt t[ame]n ab actu externo quatenus
 ut accidentaliter e[st] liber cum n[on] potest oriri ab actu interno libero,
 at vero p[ro]p[ri]e ut p[ro]p[ri]e retributionis debite e[st] t[ame]n in actu debitum
 e[st] attentionem, ac per consequens si p[ro]p[ri]e n[on] e[st] libera immediate, hoc e[st] e[st] e[st]
 abiter potest oriri ab actu positivo immediate libero. sub hac ergo condi-
 tione p[ro]p[ri]e ut p[ro]p[ri]e retributionis debite licet n[on] sit immediate libera sed
 solum mediate, e[st] t[ame]n e[st] intrinsicce, ut sic, inquam, appellatur mali-
 tia formalis, qd dicitur e[st] illud a quo formaliter actus positivus denominatur
 p[ro]p[ri]e ut p[ro]p[ri]e retributionis debite, e[st] per consequens formaliter defectuosus in genere
 moris.

Obijciunt q[ui]d in naturalibus aliqua s[un]t que per seam enti-
 tatem positivam et mala alteri, ut actus erroris etiam n[on] p[ro]p[ri]e achi
 vero sicut malus illud, e[st] qualitas dolorifera seu dolor obiectivus e[st] positivus
 malus isto, id e[st] e[st] displicet qd e[st] malis & simuliter in moralibus p[ro]p[ri]e
 illi actus dicitur malus moraliter etiam n[on] illigatur afferens ullam
 p[ro]p[ri]e ut p[ro]p[ri]e.

Pro solutio[n]e adverto duplex e[st] malum, alterum e[st] e[st]
 malum in se, alterum malum alteri. malum in se id e[st] qd defectuo-
 rum, ut supra dixi, ac per consequens constituitur in re malus formaliter
 per negationem, qd defectuorum constituitur formaliter per defectum, defectus
 a. e[st] defectus aliquid qd deberetur ad perfectionem illius, malum alteri
 e[st] qd dicitur tunc alteri, qualis e[st] calor aqua, morbus hominis, et alia huiusmodi.

Hoc suggestio ad obijctionem dupl[ic]iter potest responderi.
 p[ri]mo ad multum in se qua n[on] e[st] mala alteri malitiam formalem p[ro]p[ri]e
 e[st] aliquid positivum, potest e[st] aliquid in se e[st] bonum e[st] e[st] esse res natura[m]
 positivam alteri. tunc a. negari potest neg. de malo moraliter, qd peccatum
 in se e[st] malum alteri, id e[st] etiam e[st] malum in se, per consequens deberet
 constitui per aliquam malitiam formalem quales carentia seu defectus.
 que distinctio tr[an]sita videtur ab Aristotele lib. de case Diaboli cap. 10.
 ubi ait: malum morale seu iniuriam semper e[st] nihil seu negationem,
 malum

malum quod ipse vocat compositum quod aliquid sit & habet eam de. in ista
ergo sic mala facta dicuntur habere eam, quod nimirum malum est nihil nisi
est, si est a. nullam partem eam, tunc vero si loquuntur de malo radicali, quod sane
non est nihil, sed aliquid & verum est, non bene appellatur illud malum, quod cum habet esse
& vere aliquid bonum, huiusmodi quod tale bonum est sed defectuorum & fundat defectum
boni, quare eodem modo quo habet esse & bonitatem requirit eam sui esse.

Secundo obicitur solutio: quod peccatum commissionis & omissionis
non conveniunt in ratione peccati, sed privatione & contrarietate non datur ratio eorum &
malitia utriusque debet esse eadem ratio, & per consequens malitia omissionis
non est eadem positiva, quod hoc nullo modo convenit cum malitia commissionis
quia non positiva. hoc arguitur retorqueri in ipsiis qui eo utuntur, nam
atque etiam boni & mali conveniunt in ratione eorum atque moralis, & bene bonitas
moralis per se est aliquid positivum & malitia aliquid negativum & vel po-
sitivum & negativum datur una ratio eorum videlicet moralitas, vel si illis non datur
ratio eorum univoca non mirum est quod non datur ratio eorum univoca peccato com-
missionis & omissionis. In mea tamen sententia solutio facilis est, nego: dari
peccatum omissionis sine actu positivo, quare utriusque peccati malitiam
& eandem rationem, nam malitia variabilis in utroque & positivam, malitia facti
in utroque & negativam, & per consequens potest bene convenire univoca in ratione
peccati.

Tertio arguitur: quod ens ut ens est bonum, bonum ut bonum
& amabile. Quod ens non est malum, quod malum ut malum non est bonum nec
amabile. Sed distinguendo ma: ens ut ens est bonum bonitate, transien-
tiali conceptu, bonitate moralis nego. utriusque distinguo min: quod bonum
& amabile, huiusmodi & presentiter nego, huiusmodi & amabile, huiusmodi vel illuciter
presentiter vel impresentiter concedo. non est distinguo consequens quod ens
non est malum transcendentali modo, non est malum morale, nego loquor:
de de malitia radicali, quam diximus esse positivam.

Quarta actus Dei secundum suam entitatem habet bonita-
tem & secundum suam entitatem per se in genere moris & habet bonitatem
in genere moris, & per consequens in quantum ens non habet malitiam mo-
ralem. Sed hoc etiam militare contra amercarios, nam ipsi non regunt
actum Dei habere bonitatem transcendentalem, nec potest negare actum
Dei esse aliquid pertinens ad genus moris. Sed ergo debet respondere
distinguendo min: secundum suam entitatem & in genere moris funda-
mentaliter modo, formaliter nego, nam sicut secundum suam entitatem
non habet malitiam formalem sed fundamentalem, ita secundum suam entitatem non habet
moralitatem formalem sed fundamentalem. tunc, & distinguimus consequens quod habet
bonitatem transcendentalem quare sit aliquid pertinens ad genus moris concedo,
& habet bonitatem moralem nego, nam bonitas moralis non est quilibet bonitas
existens

existens utique intra genus moris, sed e bonitas conformitatis cum regula morali. nunc e. alioq. falsis h' veram entitatem, h' tñ h' veritatem formalem sed veritatem transcendensalem falsitatis, ita alioq. dicit h' bonitatem conformitatis radicalis cum regula morali, h' e. quicquid requiritur ad conformitatem fundamentalem cum regula rationis, quae quidem h' e bonitas moralis, sed bonitas transcendensalis malitia moralis fundamentalis.

Quarto obicitur: qd peccata nã e artis consistunt in privatione conformitatis ad leges nã e artis & peccatum morale consistit etiam in simili privatione conformitatis ad regulam moris eñ in entitate positiva. hoc argum. retorqueri potest contra ipsos, nam peccatum nã e artis videtur aliquando consistere in positivo, v. g. quando natus in hoc vel in ista e nimia magnitudo visus, defectus illi h' e negatio sed excessus positivus nã e vel artis exigitur privationem & prohibetur majori, cui prohibitioni opponitur illa maior quantitas. Sed qd in negatio illigatur ibi peccatum nã e vel artis. magis ergo oportet solvere hoc argum. quatenus videtur probare pot. dari malum alioq. in negatio, quam in favorem sententia docentis de malum consistere in negatio.

Obiectum iuxta principia supra posita adhuc illis peccatis sit accommodari debet utroq. tractat, ita ut illa entitas positiva sit ipse defectus fundamentalis ad quem consequatur defectus formalis consistens in aliqua negatio consequenti, nam si res attendit, videntur illi excessus quantitatis in nã e in tantum e malum, in quantum a fort. secum negatio alienis boni, sicut qd in peccatis operatio humana, vel respiratio, vel ad minus tollit pulchritudinem externam, quae videtur in vni conformitate e diuinitate debita, pariter, quae e aliquid positivum e tollitur per deformitatem nã e tam in hoc qd in habita; sicut etiam in Musica silentium ipsum e interruptio vocis oportet ut in forma apponit finem ad suavitatem e delectationem, quae ore vox sine illa interruptione continuata peccaret contra regulas Musicae, qd licet ipsa vocis continuatio e aliquid positivum, tñ malum seu defectuosum fundamentaliter, quatenus h' e absentiam alienis utilitatis quam h' interruptio quae deservit ad quietem illis qui audit, e ad reparandas vires, cuius boni carentia facit formaliter defectuosam vocem sine interruptione continuata, ad eum modum quo St. Augustinus dicit tenebras etiam genere ad pulchritudinem vni, quatenus tñ licet afferunt opportunitatem quietis e bonum quo reparantur vires, qd quo bono privantur dies continuata, e ita in aliis malis quantum morum apparent positivum, facile e reperire aliquid bonum positivum quo privetur, e per eadem privationem constituitur formaliter in ratione mali formati, h' e privationem positivam hant malitiam fundamentalem.

Restat solum edum qd argum. factum sectione prima in favorem eiusdem prima sententia, qd videtur referretur Deum e causam peccati, cum Deus

Deus ut ead. toty entitatis positiva, qd argon huc magis videtur, malitia contra eos qui ponunt malitiam factam de aliquo positivum, adhuc tñ videtur virgere contra nos quatenus admittimus ipsam entitatem positivam de malitiam subterfugiam, nam requiritur ad minus Deum de eadem malitia rationalis & spiritualis, qua, ut supra diximus, magis dupliciter Deo qv em malitia factis, qua postea necessario utitur quibus etiam e libera in ead. oportet ergo pro huius argm plena solutione, examinare quomodo peccatum sit vel si sita Deo.

DISPUTATION

De causalitate Dei in actum peccati.

Huius quaestioni, notoria necessaria ois e ad complementum quaestiois precedentis de reali contributione actus humani, & tractatur late a Theologis quaestione 79. quorum sententias breviter praemittimus.

SECTIO I

Quomodo Deus non sit causa actus mali.

Referuntur varia sententiae.

Supponimus primo Deum peccare n̄ p̄c̄, tum qd n̄ p̄c̄ transgredi legem alicuius superioris, tum praecipue qd cum inferiora sanctitate n̄ p̄c̄ dare, malitia vel macula alicuius culpa moralis. Supponimus item Deum n̄ p̄c̄ necessari- tate aut cogere voluntatem creatam ad peccatum, sp̄c̄o ipso voluntas cre- ata n̄ peccaret cum sua libertate, peccatum n̄ sit. Supponimus 3tio Deum n̄ e h̄thorem peccati. haec oia late ex scriptura & Patribus probantur a recentioribus contra haereticos n̄ temporis, qui Deum faciunt h̄thorem malorum e voluntem imo necessitantem hōies ad oia peccata quae committunt.

Testimonia scripturae patrum occurrunt; optimum e illud Caleniab. 15: ne visus ille me inflammavit, n̄ e. necessary et ei hōies impy, e infra nemini mandavit iniquē agere. Jeremia 17: excipiant vultus caelorum quae n̄ praecipit neq locutus sum neq inveniunt in cor meum. Jacobi 1: nemo cum tentatur dicit quoniam a Deo tentatur, Deus e. neminem tentat. psal. 5: quoniam n̄ Deus volens iniquitatem tuas. ex hoc a. requiritur Deum n̄ p̄c̄ e h̄thorem peccati, qd Deo nihil docit eorum quae fecit sag. 11. e ut ait Fulgentij admodum a S. Thoma circa q. 77 art. 3: Deus n̄ e h̄thor eiq cuius e vltor. aliqua vero scriptura & Patrum loca quae videntur loqui de vera causalitate, cum in loquantur solum de p̄missione, explicantur late a recentioribus, qui de tota hac controversia videri p̄vult,

praetor: